

УДК 657.

Г. В. Даценко,
д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8327-7301>
Л. А. Майстер,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1097-9940>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.7.58

ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЇЇ ПОКАЗНИКІВ

G. Datsenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting and Taxation,
Vinnitsia Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics
L. Maister,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation,
Vinnitsia Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics

ENTERPRISE TAX REPORTING: PREPARATION METHODOLOGY AND CONTROL OF ITS INDICATORS

У статті наведено результати дослідження сутності категорії "податкова звітність" та визначено потребу у вдосконаленні ведення обліку господарських операцій за об'єктами, що несуть вплив на обсяги визнання та сплати податкових зобов'язань до бюджету. Наголошено на контролі узгодженості показників фінансової звітності та висвітлення показників у податковій звітності з ціллю недопущення помилок, недостовірностей й ризиків викривлення інформації щодо обсягів податкових зобов'язань та отримання штрафних санкцій. Окремлено основні загальнодержавні та місцеві податки й обов'язкові платежі, за якими формується податкова звітність із дотриманням загальноприйнятих принципів та методик, зокрема, систематизованих обов'язкових реквізитів звітностей. Означено актуальність проблеми щодо розроблення подальших вдосконалень процесів діджиталізації адміністрування податків суб'єктів господарювання, враховуючи сучасні виклики в системі обліку та контролю.

The article presents the results of a scientific study on topical issues regarding the disclosure by scientists, practitioners, and regulatory documents of the accounting and tax essence of the category "tax reporting", as a result of which common and different views and considerations of the authors were established in view of the lack of a single normative interpretation of tax reporting. It was established as a common fact that tax reporting includes a prepared document of a unified form with attached annexes with calculation tables. A direct relationship between tax and financial reporting has been identified, which actually follows from the fact that tax reporting is a component of accounting, which justifies the need to add financial reporting to tax reporting forms in the specified reporting periods by business entities for taxes and mandatory payments to the budget. An urgent

need is outlined to improve the methods of conducting accounting processes for business transactions for those accounting objects that have a significant impact on the volumes of recognition and payment of tax liabilities to the budget by entities operating in Ukraine. The need for modern adapted types of internal control over the consistency and reliability of calculations of financial reporting indicators and their disclosure in tax reporting forms is emphasized in order to identify and prevent intentional or unintentional errors in advance, as well as identify inaccuracies and risks of intentional distortion of information regarding the real amounts of tax liabilities, which will ensure the possibility of avoiding penalties and unscheduled inspections from state control bodies. The main national and local types of taxes and mandatory payments are outlined in accordance with the types of economic activity of business entities, according to which tax reporting should be formed with mandatory adherence to generally accepted principles and methods, in particular, systematized important details of reporting forms. The urgency of the current problem of developing and implementing further improvements in the processes of digitalization and digitalization of tax administration of business entities in the mechanism of formation and submission of tax reporting together with its annexes is indicated, taking into account modern challenges in the accounting and control system.

Ключові слова: податкова звітність, бухгалтерська фінансова звітність, податки, облік, контроль показників звітності, методика складання податкової звітності.

Key words: tax reporting, accounting financial reporting, taxes, accounting, control of reporting indicators, tax reporting methodology.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності в Україні виступає найважливішим та найефективнішим важелем державного регулювання ринкової економіки. Актуальність проблематичних питань оподаткування, організації податкового обліку, порядку правильності складання податкової звітності та ефективного контролю її показників є досить актуальною та традиційно привертає підвищену увагу науковців та практиків. Така зацікавленість обґрунтовується тим, що саме у податковій сфері відбувається синергія перехресних інтересів як держави, так і суб'єктів господарювання й громадян, а від так податкова звітність виступає ключовим інструментом у питанні адміністрування податків та формування доходних частин бюджетів. У даному руслі взаєморозуміння усіх учасників при податкових розрахунках забезпечуватиме підйом економіки країни, в цілому, а також стабільності та підвищення добробуту суспільства країни. Поряд з тим, практика ведення обліку та контролю вказує на існуючі проблеми та загрози, пов'язані із методикою складання податкової звітності, зокрема, варто вказати на частих змінах у нормотворчих документах, складності заповнення окремих форм податкової звітності, різних баченнях та підходах до реєстрації господарських операцій у бухгалтерському та податковому обліку, а також не достовірної узгодженості між фінансовими показниками у різних формах фінансової звітності. Означене вище вказує на можливість виникнення ризиків допущення помилок при уза-

гальненні звітних показників, а від так, й до отримання фінансових санкцій та штрафів. Особливої уваги потребують питання внутрішнього контролю за показниками податкової звітності. Адже налагоджена система внутрішнього управлінського контролю на підприємстві забезпечить своєчасність виявлення помилок та невідповідностей, що підвищуватиме якість податкового адміністрування на рівні суб'єкта господарювання. Дослідивши наукові доробки вчених з окресленої проблематики, можемо вказати на недостатності розроблених комплексних підходах щодо перевірки взаємозв'язків показників податкових декларацій та узгодження їх із даними бухгалтерського обліку та фінансовою звітністю.

З огляду на це, проблематика дослідження питань прозорості податкової звітності є досить актуальною та потребує проведення щоденного моніторингу законодавства, вдосконалення обліково-аналітичної обробки показників, що декларуються у податковій звітності суб'єктами господарювання шляхом розробки систематизації етапів формування звітних даних, встановлення логічних та арифметичних взаємозв'язків між основними показниками господарювання.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Наукові пошуки щодо теоретичних та прикладних положень з питань порядку формування та подачі податкової звітності були проведені рядом вчених та практиків, серед яких варто виокремити значущі отримані результати Лістрово С. М., Гуцайлюк З.В., Сушко Н. І., Дзюби О.М., Матюхи М. М., Карпенко Н. М., Кузьмінського Ю.А., Валуєва Б.Б. та багатьох інших. Поряд із тим, незважаю-

чи на значні здобутки в дослідженнях щодо окреслених проблем все ж питання адміністрування податків, обробки важливих показників, що висвітлюються у податковій звітності, потребують постійних сучасних досліджень, що обумовлено, у значній мірі, періодичними внесеннями змін до податкового законодавства, а також глобальним розвитком процесів цифровізації в державі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета написання статті визначена потребою в необхідності проведення наукового дослідження щодо обґрунтування та вдосконалення сутності, особливостей методики формування облікової інформації у податковій звітності, зокрема, у формах декларацій суб'єктами господарювання, а також методичних підходів до контролю її показників, спрямованих на підвищення достовірності податкових даних, узгодження показників бухгалтерської, фінансової та податкової звітності з ціллю мінімізації ризиків допущення помилок.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Усі процеси обліку та звітування в Україні регламентуються нормотворчими документами, зокрема, Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [10] виокремлено фінансову, податкову, статистичну та інші види звітності, які ґрунтуються, у процесі їх складання, на даних обліку.

Головним нормативним документом щодо розрахунків та узагальнення інформації, безпосередньо, та податковій звітності підприємств та у податковій сфері, в цілому, виступає Податковий кодекс України [9]. Однак, ознайомившись з даним нормативним документом, було виявлено відсутність поняття "податкова звітність" при тому, що сам вираз досить часто використовується у документі. У ПКУ існує окремо виділена Глава 2 "Податкова звітність", які містяться у розділі II "Адміністрування податків, зборів, платежів" [9].

Поряд із ПКУ, в Україні порядок та методика формування податкової звітності регламентується документом "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності платників податків в органах ДПС" [8]. Даними методичними рекомендаціями детально, поетапно та покроково описано порядок формування та подачі податкової звітності до державних податкових органів.

Посилаючись на вище вказаний наказ, подамо трактування податкової звітності — "...це документи, які, згідно з ПКУ, подаються платниками податків до органів ДПС і на підставі яких здійснюються нарахування та сплата податку, збору (обов'язкового платежу) [8]. У ПКУ у ст. 46 означено трактування поняття податкової декларації — "... це документ, який включає як власне саму податкову декларацію, так і податкові розрахунки та звіти" [9].

Встановлено, що у науковій літературі також є відсутнім тлумачення сутності "податкової звітності". Відтак, різні науковці по-різному викладають власну наукову думку щодо даної категорії. Однак, нами було систематизовано та узагальнено наукові погляди щодо тлумачення поняття "податкова звітність".

На думку Буткевич О.В. "...податкова звітність є підсумковою стадією виконання податкового обов'язку та передбачає сукупність дій платника податків щодо обчислення обсягів податку та складання й подання документації, передбаченими уніфікованими формами до податкових органів" [3].

Карпенко Н.Г. висвітлює свою думку щодо трактування сутності податкової звітності наступним чином: "... — це сукупність дій платника податків (або особи, що його представляє) і податкового органу зі складання, ведення і здачі документів установленної форми, що містять відомості про результати діяльності платника податку, його майнове становище та фіксують процес обчислення податку, а також із вказуванням суми, яка підлягає сплаті до бюджету України" [5].

Колесніченко А.С. окреслює податкову звітність, як "... — це документ платника податків, який включає розрахунки, податкові декларації по кожному виду податку та іншого обов'язкового платежу, додатки до розрахунків і податкових декларацій, які формуються у відповідності до затверджених форм" [6].

Поряд з тим, цікавою, на наш погляд, є думка Давідова Г. та Шалімова Н., які окреслюють податкову звітність "...як документацію (податкові декларації, розрахунки, звіти, тощо), яка вміщує інформацію про розрахунок податкових зобов'язань, на основі яких проводиться нарахування або списання сум податків, зборів чи інших платежів до бюджету у встановлені терміни та за встановленими формами до податкових органів, безпосередньо, платником податків чи податковим агентом" [4]. Вважаємо таке визначення достатньо повним, широким та обґрунтованим у відповідності до сукупності норм та положень з нормативних документів.

Констатуючи викладені вище критерії податкової звітності з призми думок українських вчених, можемо узагальнити наступне, зокрема, те, що податкова звітність призначена для узагальнення та відображення податкових зобов'язань за розрахунками з бюджетом до фіскальних органів у встановлені терміни та у визначеній уніфікованій формі. Кожен суб'єкт бізнесу звітує перед різними державними органами за нарахуваннями та сплатами сум податків до бюджетів. У такому випадку декларування (звітування) відбувається шляхом заповнення та подання декларацій різних форм за кожним податком чи збором [9]. Об'єктами, що підлягають оподаткуванню в Україні можуть виступати такі:

- виручка (дохід від реалізації, обороти за звітний період);
- прибуток звітного періоду (у деяких випадках його частина);
- додана вартість;
- господарські операції з постачання оборотних та необоротних активів, робіт, послуг;
- майно підприємства та товари та інші об'єкти, відповідно до наявності яких у підприємств можуть виникати податкові обов'язки [9].

Як правило, кожен окремий обліковий процес, а також у цілій сукупності, має завершуватися складанням якогось виду звітності — фінансової, податкової чи статистичної [10]. Сукупність означених звітностей

виступає узагальненою системою взаємопов'язаних інформаційних показників, яка слугує джерелом черпання інформації усіма користувачами звітностей.

Отож, із наведених характеристик щодо складових елементів податкових документацій можемо дійти до висновку про те, що податкова звітність охоплює спектр документів, якими платники податків звітують перед органами державної влади щодо інформації про суми нарахування та сплати податків й зборів, зокрема, таких як: декларації; відомості розрахунків по сумах податків та зборів; розрахункові відомості; книги обліку доходів і витрат; картки особових рахунків тощо [9]. Вказаний перелік документів виступає інформаційним джерелом у ході визначення бази до оподаткування різними податками, а також нарахування податків та зборів, засвідчує суми сплати податків. Та все ж основною формою податкової звітності виступають податкові декларації.

Податкова декларація — це документ, який надається платником податків різним державним контролюючим органам у встановлені законодавством строки [1, 7]. Невід'ємною частиною податкової декларації вважаються також додатки до декларації. Платник податку на прибуток у відповідності до положень Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" зобов'язаний подавати квартальну або річну фінансову звітність разом із відповідною податковою декларацією [10]. У даному випадку фінансова звітність суб'єкта господарювання виступає додатком до податкової звітності. Зважаючи на те, що означення фінансової звітності у вказаному законі наведено чітко, то визначення податкової — не наводиться [1].

У табл. 1 подано перелік інформації щодо основних загальнодержавних та місцевих податків та зборів, які наводяться у податковій звітності підприємствами.

Тож, враховуючи перелічені вище загальні вимоги та правила щодо складання та подання податкової звітності в Україні, можемо узагальнити та констатувати те, що податкова звітність виступає підсумковою стадією виконання податкового обов'язку та вказує на послідовність реалізації певних дій із розрахунку сум податків, складання та подання податкової звітності до державних контролюючих органів.

Важливим є дотримання державних принципів ведення подат-

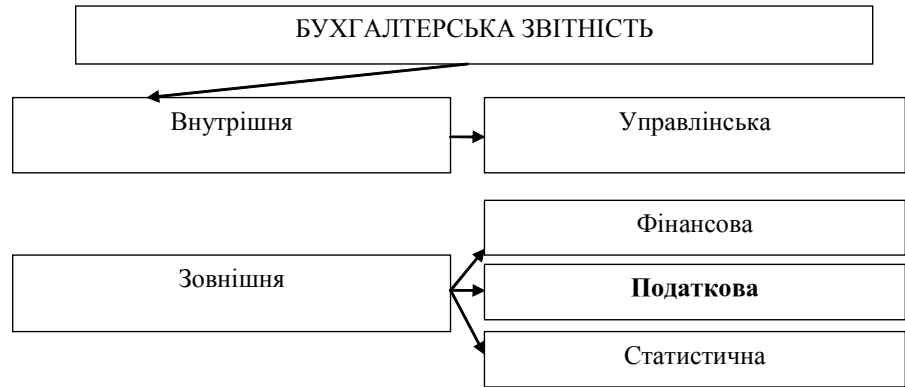

Рис. 1. Класифікація бухгалтерської звітності суб'єктів господарювання в Україні

Джерело: сформовано на основі [10].

Таблиця 1. Перелік основних загальнодержавних та місцевих податків та зборів для підприємств в Україні

Загальнодержавні податки	Місцеві податки та обов'язкові платежі (збори)
Податок з доходів фізичних осіб (ПДФО)	Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки
Податок на додану вартість (ПДВ)	Єдиний податок (ЄП)
Акцизний податок (АП)	Транспортний податок (ТП)
Екологічний податок (ЕП)	Туристичний збір (ТЗ)
Рентна плата (РП)	Плата за землю (ПЗ)
Мито	Збір за місця паркування транспортних засобів

Джерело: сформовано на основі [2, 9, 10].

кового обліку та податкової звітності в Україні. Уніфікована загальноприйнята форма податкової декларації має містити в собі необхідні обов'язкові реквізити, а також відповідати нормам та змісту визначених конкретних видів податків та зборів. Основні обов'язкові реквізити податкових декларацій зобразимо на рис. 2.

Рис. 2. Основні обов'язкові реквізити податкових декларацій

Джерело: сформовано на основі [1, 5, 9, 10].

Сформовані декларації мають бути підписаними керівником платника податків та поданими в установлені строки контролюючому органу, в якому перебуває на обліку платник податків.

Головною проблемою діяльності суб'єктів бізнесу, зокрема, ДФС України, виступає організація контролю за нарахуваннями та сплатою податків та зборів. Забезпечившись належною організацією внутрішнього контролю на підприємстві можливим є убезпечення від визнання штрафних санкцій за порушення податкових розрахунків з бюджетом [7, 8].

Разом із тим, не можливо стверджувати те, що лише система бухгалтерського обліку здатна забезпечити виконання вказаної вище функції щодо правильності проведення розрахунків за податками. Адже, поряд із тим, саме удосконалена версія організації повсякденного контролю за правильністю та своєчасністю розрахунків за податками та зборами надасть можливість виявити вже допущені помилки в розрахунках, або убезпечити їх в майбутньому. Тому, саме контроль розрахунків за податками та податкової звітності, загалом, виступає найбільш актуальним способом та інструментом у потенційній можливості підвищення результативності господарювання суб'єктів в галузях економіки України.

В Україні виділяють два види контролю: зовнішній (зі сторони державних контролюючих органів) та внутрішній (в середині підприємства).

Сучасна практика господарювання суб'єктів бізнесу констатує, що, в більшості випадків, саме оперативне виявлення помилок при розрахунках за податками та складених формах податкової звітності належить, все ж таки, внутрішньому контролю на підприємстві. Тому, першочергово, перспективні напрямки та шляхи вдосконалення розрахунків за податками та зборами мають відбуватися в площині саме їх внутрішнього контролю на підприємстві [7].

Внутрішній контроль за податковими розрахунками, на наше переконання, має досягати виконання таких функцій, як: контрольної, координаційної,

аналітичної, інформаційної, консультаційної та захисної.

Внутрішній контроль має включати до свого складу технологічний контроль, а також контроль за оплатами податків та зборів до бюджету. Цим обґрунтовується доцільність проведення саме такого виду контролю на підприємстві, а ніж зовнішнього [2].

На нашу думку, функція внутрішнього контролю вважатиметься реалізованою при досягненні наступних завдань:

1) формування інформації про процеси, пов'язані із сплатою податків та зборів;

2) сприяння вибору найдоцільніших управлінських рішень щодо оптимізації процесу розрахунків за податками та формування податкової звітності підприємством;

3) надання можливості проводити оцінювання вже прийнятих управлінських рішень з питань оподаткування та податкової звітності тощо;

4) своєчасного виявлення та усунення негативних аспектів та чинників впливу на процеси розрахунку баз оподаткування податками та зборами до бюджету;

5) коригування діяльності підприємства, зокрема, підрозділів з ціллю зростання їх ефективності господарювання у майбутньому;

6) виявлення структурних підрозділів або напрямів роботи, які сприятимуть покращенню процесів оптимізації щодо проблематики розрахунків за податками та зборами, а також складання податкової звітності тощо [2, 7].

Дослідивши питання організації та проведення внутрішнього контролю на підприємствах, для кращого розуміння зобразимо ілюстративно його класифікацію на рис. 3.

Тож, із інформації, представленої на рис. 3, можемо констатувати загальне твердження про те, що саме поєднання усіх складових внутрішнього контролю за процесами розрахунків за податками та складання й подання податкової звітності забезпечуватиме опти-

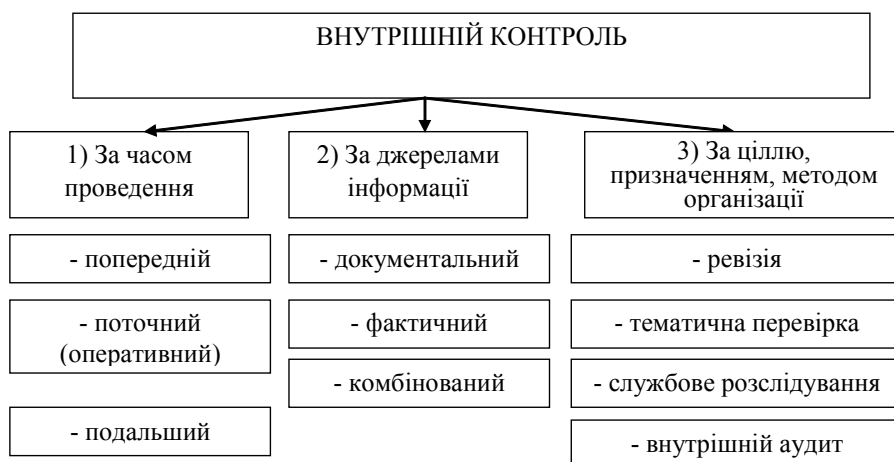

Рис. 3. Класифікація внутрішнього контролю за розрахунками за податками та зборами в системі його організації

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано за даними [2, 7].

мізацію та надійне й достовірне висвітлення даних про досліджувані об'єкти.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Підсумовуючи результати проведеного дослідження зазначимо, що у результаті було встановлено важливі нормативні засади формування та подання податкової звітності, зафіксовано перелік документації, що включається до поняття "податкова звітність". Виходячи із основ та підґрунтя звітностей, маємо змогу вказати на те, що податкова звітність за своєю економічною природою виступає одним із різновидів бухгалтерської звітності. Завершальним етапом звітування суб'єктом господарювання виступає складання та подача податкової звітності у встановлені терміни, якою фіксуються суми нарахованих податків та їх сплата за звітний період, що минув. Варто значну увагу приділяти вчасному проведенню внутрішнього контролю за різними етапами формування податкової звітності суб'єктами бізнесу.

Література:

1. Алгоритм подання звітності з використанням сервісу "Електронний кабінет платника". URL: <https://dn.tax.gov.ua/media-ark/local-news/print-485163.html>
2. Білобровенко Т.В. Бухгалтерський облік і контроль розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 / Київ, ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". 2018. 280 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1NtqQ7Enf4lkouCEfOWaNHMxDyG-5Hohc/view>.
3. Буткевич О.В. Формування облікової політики щодо розрахунків за податковими платежами. 2021. Економічний простір. Вип. 171. С. 87—92. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-15>
4. Давидов Г., Савченко В., Пальчук О. Облікова політика: Навчальний посібник. Кропивницький. 2017. 364 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7357>.
5. Карпенко Н. Основні вимоги формування податкової звітності бюджетними установами. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2016. № 1—2. С. 55—57.
6. Колесніченко А.С. Податкова політика й облікова політика суб'єкта господарювання: теоретико — аналітичний та регуляторний аспекти. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2019. Вип. 34. С. 144—149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhd_u_en_2019_34_33.
7. Коцупатрий М. Удосконалення та підвищення ефективності аудиту податкової звітності в аграрних підприємствах. Економічний вісник університету. 2019. Вип. 41. С. 15—21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2019_41_4
8. Методичні рекомендації щодо приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності платників податків в органах ДПС України: Наказ державної податкової служби № 516 від 14 червня 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0516837-12>
9. Податковий кодекс України, затверджений ВРУ від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 01.07.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

References:

1. State Tax Service of Ukraine (2021), "Algorithm for submitting reports using the service "Payer's Electronic Account", available at: <https://dn.tax.gov.ua/media-ark/local-news/print-485163.html> (Accessed 05 March 2026).
2. Bilobrovenko, T.V. (2018), "Accounting and control of calculations with the budget for value added tax", Ph.D. Thesis, Economy, DVNZ "Kyivs'kyj natsional'nyj ekonomichnyj universytet imeni Vadyma Het'mana", Kyiv, Ukraine, available at: <https://drive.google.com/file/d/1NtqQ7Enf4lkouCEfOWaNHMxDyG-5Hohc/view> (Accessed 05 March 2026).
3. Butkevych, O.V. (2021), "Formation of accounting policy for tax payments", *Ekonomichnyj prostij*, vol. 171, pp. 87-92. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-15>
4. Davydov, H., Savchenko, V. and Pal'chuk, O. (2017), *Oblikova [Accounting policy]*, Kropyvnyts'kyj. Ukraine, available at: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7357> (Accessed 05 March 2026).
5. Karpenko N. (2016), "Basic requirements for the formation of tax reporting by budgetary institutions", *Visnyk Poltav's'koi derzhavnoi ahrarnoi akademii*, vol. 1—2, pp. 55—57.
6. Koliesnichenko, A.S. (2019), "Tax policy and accounting policy of a business entity: theoretical, analytical and regulatory aspects", *Naukovyj visnyk Kherson's'koho derzhavnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, vol. 34, pp. 144—149, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhd_u_en_2019_34_33 (Accessed 05 March 2026).
7. Kotsupatryj, M. (2019), "Improvement and increase of efficiency of tax reporting audit in agricultural enterprises", *Ekonomichnyj visnyk universytetu*, vol. 41, pp. 15-21, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2019_41_4 (Accessed 05 March 2026).
8. State Tax Service of Ukraine (2012), "Methodological recommendations for the acceptance and computer processing of tax returns of taxpayers in the State Tax Service of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0516837-12> (Accessed 05 March 2026).
9. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 05 March 2026).
10. Verkhovna Rada Ukrainy (1999), "On accounting and financial reporting in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 05 March 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 17.03.26

Процеженовано / Revised: 27.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 09.04.26